

بازگشت کافه‌های سیار به تهران

مجوز فعالیت قانونی ون‌کافه‌ها در برخی مناطق و خیابان‌های شهر صادر شده است؛ موضوعی که می‌تواند به زیست شبانه و تقویت اقتصاد خرد محلی بسیار کمک کند.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از همشهری آنلاین؛ عبور از پیک چهارم ویروس کرونا و بازگشایی مشاغل برای کسب‌وکار، زمینه را برای فعالیت مجدد و قانونی ون‌کافه‌ها در شهر مهیا کرده است. بر همین اساس در تهران به ۳۵ ون‌کافه مجوز فعالیت قانونی داده شده تا جانی تازه به عصرها و شبهای تابستانی پایتخت بدهند. شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران برای ایجاد بستر فعالیت مشاغل بی‌کانون کاسبان سیار، جلسات متعددی را با نیروی انتظامی، پلیس راهور، اعضای شورای اسلامی شهر تهران و وزارت بهداشت برای ساماندهی این نوع کسب‌وکارهای خرد برگزار کرد. سرانجام این جلسات به نتیجه رسید و از دیروز و همزمان با نخستین عصر تابستانی ۱۴۰۰، تعدادی از ون‌کافه‌ها در مناطق ۳، ۵، ۷، ۹ و ۱۶ تهران مجوز قانونی دریافت کردند.

کافه‌های سیاری که اغلب در مرکز و شمال شهر تهران مشاهده می‌شوند، اغلب خودروهای ونی هستند که چند دستگاه قهوه‌ساز و چند سینی شیرینی دارند و برخی دیگر در زمره فست‌فودهای سیار شناخته شده‌اند. سابقه مشاغل بی‌کانون و سیار در تهران به سه‌چرخه بستنی‌فروش دوره

قاجار می‌رسد و در دنیا براساس شواهد تاریخی، نخستین شغل سیار اینچنینی مربوط به شهر وارینگتون انگلستان است که کتابخانه‌ای در داخل یک گاری ایجاد شده و توسط اسب به این سو و آن سو کشیده می‌شد. این کتابخانه در سال اول فعالیتش حدود ۱۲۰۰۰ جلد کتاب به مردم قرض داد. این جریان مربوط به دهه ۱۸۵۰ میلادی می‌شود و پس از آن رفته‌رفته خودروها، جای گاری‌ها را گرفتند. اوج استقبال مردم از این طرح مربوط به اواسط قرن بیستم می‌شود. حال چند سالی می‌شود که این شغل در تهران نیز مانند شهرهای بزرگ دنیا رواج یافته و با استقبال خوب شهروندان همراه شده است. در این بین، شهرداری تهران برحسب ضرورت ساماندهی ون‌کافه‌ها و توسعه مشاغل نوظهور سیار با بررسی و مطالعه در حال چیدمان مقدمات فعالیت آنهاست تا از بی‌قانونی درآیند. مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل تهران هم دلیل اصلی صدور مجوز برای مشاغل سیار به‌ویژه ون‌کافه‌ها را تقویت چرخه اقتصاد خرد محلی و افزایش نشاط اجتماعی می‌داند. به‌گفته سیدعلی مفاخریان بازیابی هویت محله‌ای و ترغیب و تشویق دستفروشان به کاسبی در ون‌کافه در مناطق مختلف تهران از دیگر اهداف طرح ساماندهی مشاغل سیار است.

هدف، اضافه‌شدن بار بر دوش شهر نیست

با آغاز تابستان، ون‌کافه‌های خوشرنگ و لعاب بیشتری را در معابر و خیابان‌های شهر خواهیم دید؛ خودروهایی که به‌طور حتم وجودشان حال خیابان‌های شهرمان، تهران را خوب خواهد کرد. درباره فعالیت این نوع از مشاغل در تهران مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل تهران به همشهری می‌گوید: «برای تداوم فعالیت ون‌کافه‌ها در شهر ۵ منطقه از تهران به‌صورت پایلوت میزبان ۳۵ ون‌کافه خواهد بود. فعالیت قانونی اما آزمایشی برای بررسی نقاط ضعف این طرح و رفع آنهاست.» مفاخریان می‌افزاید: «پس از تصویب لایحه ساماندهی مشاغل سیار، بی‌کانون و موتوری در شورای شهر، کمیته‌ای در مناطق ۲۲‌گانه تهران تشکیل شد. اعضای این کمیته اتاق اصناف، نیروی انتظامی، پلیس راهور، وزارت بهداشت، شرکت شهربانی و ساماندهی هستند. شهرداران مناطق به‌عنوان روسای این کمیته برحسب شناخت و آشنایی با خیابان‌های منطقه موقعیت مکانی را مشخص کرده و نهادهای سازمان‌ها به‌عنوان سایر اعضای کمیته با بررسی‌های لازم مجوز هر یک از این مشاغل را صادر می‌کنند و سپس مجوز فعالیت قانونی ارائه می‌شود.»

طی مدت‌های اخیر برخی از ون‌کافه‌ها در چند نقطه شهر بدون مجوز در حال فعالیت بوده‌اند که این مسئله برای آنها گاهی دردسرساز شده است. به‌طور نمونه در محدوده‌های جنوبی خیابان پاسداران، ون‌کافه‌ای دیده می‌شود که مجوز فعالیت ندارد و هرازگاهی با مشکل روبه‌رو می‌شود. البته صاحب این ون‌کافه منتظر دریافت مجوز است و گفته می‌شود از ابتدای هفته آینده مجوز می‌گیرد. در بلوارهای اندرزگو و نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان استاد نجات‌اللهی، ضلع جنوبی میدان قدس در تجریش، گذر شهریار، حوالی میدان‌های صنعت، ونک و کاج نیز گاهی ون‌کافه‌ها حضور پیدا می‌کنند، اما به‌خاطر موضوعاتی مثل سد معبر ناچار به تغییر مکان می‌شوند. یکی از مالکان این ون‌کافه‌ها درباره تأثیر این جابه‌جایی بر کسب‌وکارشان می‌گوید: «ما با شناخت از محل گذر مردم، موقعیت را انتخاب می‌کنیم. درست است که بی‌کانون قلمداد می‌شویم، اما جابه‌جایی دائم درآمدمان را به‌شدت کاهش می‌دهد. اگر مجوز سیار به ما داده شود و دقیقاً مشخص کنند کجاها می‌توانیم مستقر شویم، از این بلاتکلیفی درمی‌آییم.»

از سوی دیگر، برخی از ون‌کافه، از رفتارهای همراه با ملاحظه مأموران انتظامی و معبربانان برای فعالیت‌شان استفاده می‌کنند و گاهی با گذاشتن میزهایی در اطراف خود باعث ترافیک و اختلال در عبور و مرور عادی شهروندان می‌شوند. یکی از دلایلی که هنوز مجوز قانونی به ون‌کافه‌های بلوار اندرزگو یا میدان ونک داده نشده و پلیس راهور با موضوع مخالفت می‌کند، همین ایجاد اختلال در عبور و مرور است.

مفاخریان اما درباره مشکلات احتمالی ون‌کافه‌ها در برخی معابر به‌خصوص معابر محله‌های مرکزی، می‌گوید: «مصادیقی که در این نوع از کسب‌وکار عنوان می‌شود هم جنبه حمایتی و هم انضباطی دارد. هم باید از کسبه حوزه خرده‌فروشی و دستفروشی با استقرار آنها در اماکن مشخص و تعیین ساعت حمایت کنیم و هم این که این اقدام جنبه انتظامی داشته باشد. برای ساماندهی مشاغل سخت و بی‌کانون باید به شهر نظم بدهیم. قرار نیست این مشاغل در هر نقطه‌ای که می‌خواهند کارشان را انجام دهند. ساماندهی آنها یعنی اینکه برایشان فضایی را در نظر بگیریم. این موضوعی است که در شرکت ساماندهی با کمک شهربان، نیروی انتظامی و شهرداری مناطق پیگیری می‌کنیم.»

گلفروشی موفق با سه‌چرخه برقی

مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل تهران به تقسیم‌بندی موضوعی برای فعالیت اشاره می‌کند و می‌گوید: «فعالیت موضوعی ون‌ها می‌تواند در قالب مواد غذایی، صنایع‌دستی، کتاب، گل و گلدان، کافه، گالری لباس، وسایل تزئینی و هنری باشد. نحوه کار آنها باید در قالب سیار و حرکتی از نقطه‌ای به نقطه دیگر باشد تا حقوق سرقفلی و تجاری به آنها تعلق نگیرد.»

مفاخریان می‌گوید: «نوع بسته‌بندی کالاها، دکور، وسیله حمل‌ونقل و صنفی در موفقیت مشاغل سیار و بی‌کانون نقش مهمی دارد؛ چون سلايق و علايق مردم تغيير کرده است و اين تغيير به دليل شرايط کرونا و مدرنيته شدن زندگي‌هاست. خوشبختانه طی این مدت ایده‌های جالبی هم با عناوین شربتخانه، بستنی‌فروشی، دمنوش و صبحانه پیشنهاد شده است. یکی از طرح‌های موفق در این حوزه سه‌چرخه‌هایی است که گلفروشی دارند. این نوع کسبوکار با سه‌چرخه یا دوچرخه‌های برقی می‌تواند قدم مثبتی در جهت ترویج فرهنگ دوچرخه، استفاده از موتورهای برقی برای کاهش آلاینده‌گی و... باشد.» اجرای این طرح هم مانند سایر طرح‌های اجرایی شهر دستورالعمل‌هایی خواهد داشت و مخالف و موافقانی دارد.

مفاخریان در این باره می‌گوید: «پیش از کرونا برخی از این ون‌کافه‌ها به‌صورت غیرقانونی و بدون مجوز در هر گوشه از شهر در حال فعالیت بودند که اینها موجب دلزدگی برخی از کاسبان محلی و همسایه‌ها و شهروندان شده بود، اما در این طرح اساس کار ضوابط و حفظ رضایت شهروندی است. ماده ۱۶ قانون بهبود کسب و کار، شهرداری‌ها را به استقرار فعالیت اصناف در قالب صنایع ایرانی در اماکن مشخص موظف کرده است. سعی ما توجه به همه جوانب کار است. مسائل ترافیکی، ساعت استقرار، سدمعبر و عدم مزاحمت برای مردم و اصناف از جمله مواردی است که به آنها توجه شده است. هدف خدمت‌رسانی و ایجاد کسبوکار برای گروه‌هایی از مردم است که نوع حرفه‌شان را از این مدل مشاغل انتخاب می‌کنند و قرار نیست باری به دوش شهر اضافه کنیم و مصادیق توسط کمیته سنجیده می‌شود.»

جذب گردشگران به نقاط مغفول گردشگری شهر

مهرشاد کاظمی، رئیس ستاد گردشگری شهرداری تهران: فعالیت خودروهای ون می‌تواند هم جنبه مثبت داشته باشد و هم جنبه منفی؛ بنابراین شیوه و نحوه فعالیت آنها باید کنترل شود. اگر کنترل نباشد، جنبه‌های مثبت زیر سؤال می‌رود و متأسفانه تبدیل به یک معضل شهری خواهد شد؛ چه بسا که پیش از همه‌گیری ویروس کرونا شاهد چنین پدیده‌ای در شهر بوده‌ایم. به‌طور حتم فعالیت قانونی خودروهای ون باید کنترل شده و محدود باشد و برای حضورشان در شهر قوانین و قواعد کارشناسی صورت بگیرد و مدام به‌صورت سیار مکان فعالیتشان طبق زمانبندی مشخص تغییر کند. می‌توانیم از این ون‌ها جدا از تعریف شکم‌گردی مانند خیابان سیتیر یا سایر نقاط شهر، در جوار نقاط گردشگری تهران که چندان محل رفت‌وآمد گردشگر نیست و مسکوت مانده‌اند، بهره ببریم و به همین واسطه مکان‌های گردشگری را احیا کنیم. در این‌باره مناطق جنوبی شهر از جمله شهرری بهترین پتانسیل را دارند؛ چون این بخش از تهران جاذبه‌های تاریخی و قدیمی فراوانی دارد، اما مغفول مانده و می‌توان از این ون‌ها با تعریف فروش صنایع‌دستی ایران یا تولیدات بانوان کارآفرین بهره برد.

۲۵ خودروی قدیمی در باغ غذا

یک معمار و شهرساز جوان با علاقه به تهران و ماشین‌های قدیمی، باغ غذا با ۲۵ خودروی قدیمی را پیش از شیوع کرونا در مجموعه گردشگری عباس‌آباد راه‌اندازی کرده است. طراح این مجموعه می‌گوید: «این ایده از تحصیلات آکادمی معماری و شهرسازی است و من توانستم خودروها را با یک کاربری جدید در قالب carfood به معرض تماشا بگذارم. تخصص مرمت بناهای قدیمی با حفظ هویت آن بناهاست؛ با همان نگاه به طراحی داخلی خودروها برای فودکورت تغییراتی داده‌ام. مجموعه گردشگری عباس‌آباد در طول روز میزبان گردشگران زیادی از داخل و خارج از کشور است و می‌توان برای معرفی صنایع دستی، بازی‌های بومی و محلی، ورزش‌های باستانی، غذاها، گویش و لباس و دمنوش‌های ایرانی از خودروهای کلاسیک استفاده بهینه کرد. ۱۲ هزار نفر ماشین غذا در ایران داریم و فعالیت این موزه را با حمایت از آنها در فضای باز مجموعه اراضی عباس‌آباد شروع کردیم. در همه دنیا صنعت ماشین غذا

به‌عنوان شغل جدید جامعه پذیرفته شده و صاحبان این مشاغل به‌صورت متمرکز در خیابان‌ها و میدان‌های بزرگ مشغول به‌کار هستند، اما ایران یک قدم فراتر در این صنعت برداشته و ما توانسته‌ایم با استفاده از صنعت ماشین، غذا و خودروهای کلاسیک موزه جدیدی را راه‌اندازی کنیم . ازخوردهای خوبی از گردشگران خارجی گرفته شده و تعدادی از آنها قصد الگوبرداری از این طرح را دارند.

سرویس خبری: آشپزی و گردشگری غذا

منبع: همشهری آنلاین